

Rubrik

Landsbyggsnätverket är ju ett väl etablerat nätverk och jag tror att de flesta av er som lyssnar på podden Landet känner till det ganska väl. Och det finns ju gott om nätverk i Sverige, både på lokal nivå, nationell och internationell nivå. Men vad är egentligen poängen med att nätverka? Vilken nytta ger det och hur gör man för att skapa och driva ett framgångsrikt nätverk? Ja, det ska vi fördjupa oss i i detta avsnitt. Jag heter Håkan Montelius och du lyssnar på podden Landet. En podd från, just precis Landsbyggsnätverket. Ja, olika typer av nätverk har nog alltid funnits mellan människor, organisationer och delar i samhället och att det är bra nätverka ja, det är något som oftast sägs. Men varför ska man inte nätverka och hur gör man det på bästa sätt? Det ska vi fördjupa oss i i dagens avsnitt och dagens två gäster, det är två nätverksproffs, får man lov att säga, som har tillsammans nästan 45 årserfarenhet av nätverkande. Hej och välkommen säger jag till Hans-Olof Stålgren och Nils Lagerroth, båda före detta samordnare på Landsbyggsnätverket. Hej!

Hejsan! Tack för välkommandet!

Hej! Nu presenterar jag er som nätverksproffs lite grann. Nils, känner du igen dig i den beskrivningen?

Ja, jag tänkte på det i den meningen att jag har jobbat med nätverk sedan mitten på 90-talet när jag började med Leader 2 som kom till Sverige strax efter EU inträdet och sedan då tillsammans med Hans Olof, bodde i Leader plus- nätverket och senare i Landsbyggsnätverket i olika perioder. Så på det sättet så är jag ju proffs i det sammanhanget, men inte så att man känner sig som ett proffs, i alla fall på det sättet. Hans-Olof, Vad är din nätverks bakgrund?

Ja, den är ju samma som Nils. Jag kom in i det här via nätverket och sen så har vi kört ihop nu så det är ju jobbat med ett kansli. Och när man läst definitionen på nätverk så står det i Nationalencyklopedin att det har ingen särskild centralpunkt i ett nätverk.

Men Landsbyggsnätverket har ju faktiskt ett kansli, en kanslifunktion,

så det är en lite udda figuri generella nätverkom man jämför med. Men där har vi ju varit själva kansliet och på så sätt har vi ju sett hur nätverket växer och vad man bör göra och integrera. Ja, men om vi ska börja i den änden och definiera vårt nätverk är. Tycker att den här definitionen som du just läste upp är den korrekta beskrivningen av vårt nätverk. Ja, jag tycker det. Egentligen så är ju nätverk något som uppstår underifrån av ett antal aktörer som har några slags gemensamma intressen.

Och så tycker man att vi kan jobba ihop kring det här och kraften i nätverket består i att de olika noderna, alltså olikamedlemmarna, interagerar med varandra och då finns det en del i periferin som är med lite grann och en del är väldigt aktiva. Så ser de flesta nätverk ut, men. Sen bygger det på att det finns en delaktighet, att man har respekt för varandra, att man samarbetar på lika villkor i detta och det känner jag att nätverket har gjort. Och det är väldigt också som gjort att många har velat vara engagerade och arbetat i nätverket. Kan du ge något bra exempel på ett annat nätverk som ni tycker fungerar bra utomlands? Nätverket. Vi kan ju nämna att det finns nätverk motsvarande vårt i princip varje annat EU land och de har vi ju någon slags benchmarking med och jämför oss med och se hur de fungerar utifrån deras förutsättningar. Och flera av dem är ju väldigt väl fungerande och är ju goda förebilder för oss. Sedan har vi också det europeiska nätverket i Genève som vi jobbar utifrån ett Bryssel perspektiv där vi tillsammans med andra länders nätverk deltar. Så det är väl närmast till hands att nämnas som exempel på nätverk som fungerar väl. Jag tror att många nätverk existerar under en period när en fråga är ett problem eller en utmaning existerar och sen kanske man har löst det och så avslutas nätverket eller ebbat ut. Hur lyckas man skapa ett framgångsrikt nätverk? Det viktigaste är ju att medlemmarna i ett nätverk känner att det skapas nytta. Gör saker som är bra för nätverks medlemmarna. Stimulera till eller ta upp förslag från nätverks medlemmar. Om man jobbar i ett kansli så som vi har gjort och sett till att det känns viktigt att skapa mervärde. Då är det många som vill vara aktiva och så här. Det är jätteviktigt lyhördhet mot medlemmarna och att göras sådant som efterfrågas och som att göra det bra så att det skapar nytta. Hur viktigt är det att ett

nätverk är aktivitetbaserat så att man skapar gemensamma event, träffar och andra aktiviteter? Är det en del inom nätverket så fungerar det ju så att vi har ju en styrgrupp som består av representanter från viktiga organisationer och myndigheter som jobbar inom de gröna näringarna, inom landsbygdsutveckling och i de blå näringarna. Och just där man formar målen tillsammans med de mål som finns för nätverket som kommer från EU kommissionen och de nationella myndigheterna och formar en plan för vad som ska göras och vad som ska hända i nätverket. Sedan är ju aktiviteterna genomförs ofta i olika arbetsgrupper i olika grupperingar med representanter ifrån medlemsorganisationerna och det är här egentligen som jag tycker att det roliga och aktiva nätverkandet sker. För det är ofta så att man kommer ifrån olika myndigheter och olika organisationer och kanske ensam i sin fråga eller har funderat på hur man ska agera, men ser att motsvarande fråga funderas funderas det på en annan organisation också? Och här får man liksom ett plus. Ett är tre effekter så man slår ihop sig om man känner att man kan göra så mycket mer gemensamt. Hans-Olov, du nämnde att det är viktigt att man skapar ett mervärde för dem som ingår i nätverket. Vilka mervärden får man av att nätverka? Vi har ju upplevt flera gånger att medlemmar har sagt att den här frågan har vi inte pratat med de här andra aktörerna om tidigare, för vi har inte haft den plattformen. Men helt plötsligt så har vi en plattform där vi hittar gemensamma intressen och lösningar. Och det är ju så konkret mervärden det har. Jag kommer ihåg vid ett tillfälle där det diskuterades vindkraftverk på tapeten också. Men frågorna var ett bayerskt vindkraftverk. Där måste man skapa vägar och alltmöjligt och det är olika markägare och då satt kompanjon som sysslar mycket med att hjälpa och bilda sådana föreningar, kooperativa föreningar för vindkraftverk och pratade med Lantmäteriet. Vi har ju kompletterande kompetenser kring det här att vi inte har tänkt på det förut och till slut skrev man en skrift som liksom kunskapsbrist kring det här

ordet som det här hade inte, utan liksom plattformen. Nätverket hade vi inte behövt vara och då har det inte blivit det här.

Ett litet exempel. Men är det viktigt att det är aktörersom kommer från olika bakgrunder som representerar olikainstanser eller myndigheter eller företag eller organisationer? Eller är det viktigt för att få ett bra nätverkande att man kommer in med olika perspektiv? Det är ju det som är det. Spännande att man om man har jobbat med en viss fråga och så kommer man i kontakt med någon annan som jobbar med samma fråga utifrån en annan synvinkel, ett annat perspektiv, en annan ingång. Och så ser man att man kan göra något gemensamt och man lär sig av varandra i detta. Det blir en väldigt positiv effekt av att man kan få andras perspektiv in i det man skapar, absolut. Hur gör man då för att driva ett nätverk framgångsrikt? Måste det finnas en central aktör eller ett kansli som håller ihop det? Men jag tror det är bra att man har någon resurs för att kunna göra gemensamma aktiviteter. Det underlättar att man lär känna varandra, att man får en gemensam målbild att arbeta med som ger effekt. Och det ger i sin tur effekt på andra samarbeten också som man kan ha mellan olika aktörer.

Men hur gör man då för att skapa det här engagemanget som gör att alla känner att de vill bidra i ett nätverk?

Jag repeterar det här med delaktighet. Egentligen är ju ändå att

man strukturerar nätverket så att olika aktörer kan delta och vara med på lika villkor i både styrgruppen som vi då har, men även i arbetsgrupperna och medverkande i de möten och aktiviteter vi genomför och att alla bemöts på likvärdigt sätt och att de som leder aktiviteterna också är besjälade av nätverket. Tanken så att man bjuder in uppmuntrat till att folk ska vara aktiva och med i verksamheten. Jag skulle också lägga till att jag är pensionär nu då

och jag har ju varit med ganska länge i den här branschen.

Och jag kommer ihåg faktiskt att på 80 och 90 talet då jag också var engagerad i de här organisationerna som vi har jobbat mycket med för närvarande. Då var det inte alls den samstämmighet och det samarbete

mellan olika organisationer som vi har. Nu vill jag nog säga att landsbygd nätverkethar verkligen gjort skillnad och det gäller jubåde de gröna organisationerna och även landsbygd organisationenoch framför allt samarbetetmellan de organisationer som representerar de grönanäringarna och de som representerar mer landsbygdsutveckling. Det har varit en väldigt positiv effekt.

Ni är ju pensionärer båda två och har lång erfarenhet av att hajobbat med nätverkande under många år.

Idag lever vi i en ganska digitaliserad tillvaro och jag tänker att sättet att nätverka på måste ha förändratsganska mycket under de åren ni har varit aktiva. Vad säger du om det? Hans-Olof, Är det lättare att nätverka idag?

Dock är det ju för att det ärmycket, mycket lättare att ha korta, ganska effektivamöten över nätet, så det är ju jättebra. Samtidigt, att träffas fysiskt ärju grunden för bra digital kommunikation egentligen, så att de fysiska mötena.

Behövs också. Sedan har vi haft pandemin som har gasatpå utvecklingen och stängt ner en annan.

Det är lite speciell situation. Vad säger du hittills om förändringenöver tid? Det är framför allt de senaste åren somdet har accelererat detta med de digitala mötena.

Men jag känner som Hans-Olof att vi har lärt oss nu att att kunna

använda det digitala verktyget med bemötandet på ett väldigtpositivt sätt. Detta i kombination med att vi också harde fysiska möten som vi behöver. Det tror jag att det blir framtidensmelodi. Jag tänker på ett exempel och det är ett viktigt exempel egentligen. För det härmed det internationella samarbetet har varit väldigtviktigt och är väldigt viktigt, inte minst i den situation vi lever i just nu. Och där

har vi i de nordisk baltiska länderna sedan länge haft ett väldigt nära samarbete. Vi har träffatsi olika sammanhang och sedan har det blivit så att en gångimånaden har vi nu ett digitalt fikabreak. Jag vill säga, och det är våra finländska kollegor somhar tagit ansvar för att bjuda in och allt ärväldigt informellt. Men varje månad ses vi. Berätta lite. Vad händer i de olika nätverken? Kan ge exempel på att

det där var intressant. Det måste vi kopiera. Och hur gjorde ni med det?

Vi är kolleger, men vi är också vänner.

Och det är otroligt viktigt

i en värld som just nu upplever väldigt mycket splittring. Utvecklar det. Varför är det viktigt att ha den här typen av internationellt nätverkande när det är oroligt i omvärlden?

Är man vänner och känner varandra personligt och harsamarbetat då, då är det svårare att skapa konflikter. Så kan man väl. Tycka och det är ju fantastiskt hur nära vi har kommit. De baltiska länderna egentligen som vi tidigare då inte alls hade någon kontakt med överhuvudtaget. Men nu är de ju lika viktiga och nära oss som övriga nordiska länder som vi har haft kontakt med så länge tidigare. Aktiviteter och att man träffas är såklart viktigt, tänker jag. Men en kritisk punkt är ju att kommunikationen i nätverket. Vad ska vi säga? Vilka är framgångsfaktorerna för att ha en effektiv och bra kommunikation för att hålla ihop ett nätverk? Ja, det vi är engagerade just nu. Det har visat sig vara ett framgångsrikt koncept med podcast och sedan har vi också utvecklat olika former av webinarier. Vi har en serie C som heter Landet som tar upp olika frågor så att vi utnyttjar den digitala tekniken och det har vi kommit med.

Sen vet vi också att våra nyhetsbrev faktiskt är väldigt populära och läses mycket, så det är ju de sätten som vi använder i den typen av kommunikation. Sen handlar det ju naturligtvis också mycket om att träffa människor, att prata och att

våra arbetsgrupper är aktiva i sina respektive kommunikation, sina respektive organisation. Vi har ju också en erfarenhet nu som också blivit mer positiv. Det är och att vi har

engagerat våra kommunikatörer i de olika medlemsorganisationerna i ett gemensamt nätverk.

Att det har gått framåt i Communicationsansende. Det är ju inte för inte som det är flerkommunikatörer anställda på nätverks kansliet. För alltså görs ska kommuniceras. Vi har varit samordnade med kommunikatörer, är jätteviktiga för det här och inte minst går det att försöka hitta nya former för

kommunikation och hängapå. Men det här med det senare och så vidare. Det fanns ju från början.

Men försöka hitta nya former hela tiden och göra dem både tillgängliga och intressanta.

Det tror jag är jätteviktigt. Kommunikationen i alla dess former är superviktig. Vi börjar närma oss slutet av den här podden, men jag tänkte vi ska ta en liten framtidsplan. Vad tror ni om nätverkande i framtiden? Hur kommer det här förändras och utvecklas? Och vilken roll tror ni nätverkandet kommer spela? Ja, det kommer ju inte minska i betydelse. Det tror jag inte att nu när vi pratar livsmedelsförsörjning, vi har en tendens att folk vill flytta utifrån tätbefolkade områden. Då kommer behovet av att samverka och hitta. Det här finns ju också, det ska vi inte glömma. Det finns ju konfliktområden. Hur använder vi marken? Ska vi bygga överallt?

Ska vi utveckla landsbygden

så att det blir superturistiskt intressant där? Några vill ha sin lugna, fina miljö och vi har miljöhänsyn. Det finns ju en massa olika områden som vi behöver samtala om. Att behovet av landsbygdsnätverkande, det kommer bara öka. Om Nils säger du då, hur kommer vi nätverka i framtiden? Ja, med lite perspektiv på det här så kan jag säga att på 90-talet när jag började jobba med de här frågorna så var det ju väldigt splittrat och att jordbrukspolitiken var för sig och landsbygdspolitik var för sig. Sedan kom fler och fler på att det här behöver komma ihop. Man behöver ha en mer samlad lantbruk och jordbrukspolitik. De två olika benen, en pil av Wallmark, pratar om och i den andan jobbar det ju också landsbygden, nätverket och landsbygdsprogrammet. Att vi i landsbygden. Vi behöver hålla ihop de olika insatserna och det har varit väldigt framgångsrikt skulle jag säga. En tendens man ser idag är att man vill splittra upp det här igen. Man pratar om knappt nätverk som enbart går åt jordbrukspolitiken och kanske inte tar med landsbygden i övrigt. Det tror jag inte är en bra utveckling. Vi som bor på landsbygden ser ju att det är en helhet, behöver hänga ihop och det är bra om den helheten kan hänga ihop även på den nationella nivån. Så det är väl ett litet mer skikt för nätverkande framöver att hålla ihop landsbygdsnätverket både med landsbygden och den gröna delen och även den

blådelen som naturligt passar in där. Det är ingenting jag får ta för givet.

Nej, nej, det måste kämpassärsklit sedan framtiden. Nu vet vi ju inte med den digitala utvecklingen. Det finns ju något företag somett Facebook företag som heter meta eller sånt nu

och betalar allt för att mötas somavatarer, som något slags hybridmellan fysisk känsla och rentdigitalt och så vidare. Det kanske blir

ytterligare ett verktyg? Ja, det låter fortfarande rättmycket som science fiction, men det kanske inte är så långt kvar innan vi är där. Vad säger man? Det kan endast framtiden avgöra. Vad vi däremot kansäga är att dagens avsnitt av På den landet är slut. Tack såmycket. Hans, Olof Ståhlgren och Nils Lager för att ni varmed och delade med er av era nätverks tankar.

Tack så mycket. Tack så mycket. Jag haren poäng med att ha ett nätverk är ju att man kan göra poddar och gillardu det här avsnittet så finns det fler att lyssna på, antingen på en Landsbyggsnätverkets hemsida eller på andra plattformardär poddar finns. Redaktör för podden Landetdet är Ingrid Whitelock. Jag heter Håkan Montelius och som sagt, den här podden produceras av Landsbyggsnätverket.